

ЗАВДАННЯ, ЯКІ СТОЯТЬ ПЕРЕД КАФЕДРОЮ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ № 1 ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ХНМУ, ЩОДО ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ

Бабак О.Я., Фадєєнко Г.Д., Масляєва Л.В., Панченко Г.Ю.

Основними завданнями, які стоять перед кафедрою внутрішньої медицини №1 та клінічної фармакології ХНМУ, є підвищення якості практичної підготовки та здатності до самостійної лікарської діяльності лікарів-інтернів в контексті Болонського процесу [2, 4, 5].

Кафедра внутрішньої медицини №1 та клінічної фармакології знаходиться на базі ДУ «Інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМИ України». Завдяки сучасному оснащенню, інструментальним методам дослідження, сучасній медичній літературі у бібліотечному фонді, Інтернету, якими можуть користуватися лікарі-інтерни, створюється сприятлива психологічна атмосфера для лікарів-інтернів. Творчий аналіз клінічних ситуацій зробив можливою підготовку лікарів-інтернів, що ґрунтується на повазі до їхньої думки, береться до уваги їх судження. Прагнемо всебічно обговорювати з ними складні і незрозумілі в діагностичному плані клінічні випадки. Розглядаються питання резистентності до терапії, які допомагають розвивати у лікарів-інтернів основи клінічного мислення.

На кафедрі внутрішньої медицини №1 та клінічної фармакології використовуються різні форми навчання лікарів-інтернів. Перш за все читання лекцій завідувачем кафедри професором, доктором медичних наук О.Я. Бабаком, професорами Г.Д. Фадєєнко і О.М. Біловолом, доцентами кафедри. Наступна форма навчання складається з проведення семінарів та практичних занять; участі лікарів-інтернів у клінічних та клініко-анатомічних конференціях, обходах професорів В.І. Волкова, М.П. Копиці, І.І. Топчія, О.О. Крахмалової, Ю.С. Рудика та інших, які проводяться в ДУ «Інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМИ України». Третя форма навчання лікарів-інтернів - самостійна робота, читання монографій та періодичної літератури з терапії та суміжних дисциплін, для підготовки до виступів з інформацією про нові досягнення в галузі медицини, про нові можливості лабораторної діагностики, лікарські засоби, інструментальні та функціональні методи обстеження, а також підготовка до ліцензійного іспиту «Крок 3» [6].

На кафедрі внутрішньої медицини №1 та клінічної фармакології постійно активізується навчання лікарів-інтернів з метою розвитку клінічного мислення, мотивації необхідності оволодіти практичними навичками, здатності самостійно приймати рішення, вміння формулювати діагноз. Ми вважаємо важливим формування у лікарів-інтернів здатності до продуктивної діяльності, коли всі необхідні лікарські діагностичні та лікувальні маніпуляції проходять біля ліжка хворого. Докладаємо зусиль аби навчити лікаря-інтерна формулювати і обґрунтовувати попередній діагноз, скласти план обстеження, проводити диференційну діагностику, а потім ставити заключний діагноз, призначати сучасне лікування згідно з протоколами. Прагнемо навчити лікаря-інтерна вміння оцінювати тяжкість стану хворого, бачити особливості клінічного перебігу хвороби конкретного хворого і впливу супутніх захворювань на його стан.

На кафедрі домагаються підвищення відповідальності лікарів-інтернів: за свою роботу, за лікування хворих шляхом ретельного аналізу клінічної ситуації, її глибокого і всебічного осмислення, роздумів і обговорення з лікарями ДУ «Інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМИ України», співробітниками кафедри, а також і зі своїми колегами лікарями-інтернами. Під контролем доцентів кафедри лікарі-інтерни ведуть щоденник спостережень за хворими, в історіях хвороби, де відзначають особливості клінічного перебігу, проводять обґрунтування діагнозу, складають план обстеження і лікування в залежності від динаміки конкретного захворювання.

Заняття лікарів-інтернів проходять разом з лікарями, які курують хворих, з фахівцями в галузі функціональної діагностики, які, незважаючи на свою зайнятість, приділяють увагу складним питанням, пов'язаним з уточненням діагнозу, особливостями клінічного перебігу захворювання.

ДУ «Інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМИ України» - багатопрофільний заклад, де проходять обстеження та лікування хворі гастроентерологічного, ревматологічного, нефрологічного, кардіологічного профілю, що є хорошою клінічною базою для навчання лікарів-інтернів на кафедрі внутрішньої медицини №1 та клінічної фармакології. Кредитно-модульно-рейтингова система навчання вводиться для лікарів-інтернів у 2012 році [2, 3, 5]. З нашого досвіду (зі студентами 5-х і 6-х курсів), рейтингова система успішно працює в умовах чітко визначених критеріїв оцінювання знань й умінь, при оцінюванні збільшується або зменшується кількість набраних балів. Розробка критеріїв є досить складною роботою з рейтинговою системою. До них належать своєчасне виконання завдань, самостійна робота, оригінальність мислення, відповідність нормам і умовам, вміння відстоювати свої думки, глибину засвоєння теоретичних знань, вміння структуровано викладати матеріал, уміти володіти професійною термінологією [5].

Кафедра спільно з ДУ «Інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМИ України» проводить клінічні та науково-практичні конференції, Дні терапевтів, які сприяють поліпшенню теоретичних знань лікарів-інтернів, наближають їх до майбутньої самостійної лікарської практики.

Ми вважаємо, що при роботі з лікарями-інтернами, заслуговує на увагу проведення клінічних розборів. Лікарі-інтерни при підготовці до клінічного розбору хворого, опитують його, ознайомлюються з історією хвороби, вивчають сучасну літературу та електронні джерела інформації щодо даного захворювання. Готуються до обговорення історії хвороби хворого в аудиторії зі своїми колегами та співробітниками кафедри. Це насамперед розвиває клінічне, теоретичне і практичне мислення, розуміння хворого, спонукає лікарів-інтернів до більш повного пояснення причин захворювання, постановки клінічного діагнозу та проведення диференційованого лікування, сучасними лікарськими препаратами. Ми вважаємо, що така форма навчання стимулює лікарів-інтернів, змушує їх брати активну участь в лікувально-діагностичному процесі з лікарями та співробітниками кафедри.

На нашій кафедрі протягом багатьох років завдяки традиціям, зусиллям колективу широко використовуються педагогічні та психологічні методики для виявлення творчих здібностей лікарів-інтернів, їх залучення до науково-дослідницької діяльності.

Таким чином, безперервний процес удосконалення знань і умінь лікаря-інтерна на даний час, в умовах стрімкого прогресу сучасних медичних технологій, робить вкрай важливими заходи щодо поліпшення післядипломної освіти. Використання методів активізації діяльності лікарів-інтернів - важливий принцип навчання на післядипломному рівні. Рішення діагностичних і лікувальних завдань, проблемних ситуацій, участь у навчальних іграх забезпечує високу професійну підготовку [3].

Література:

1. Ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Лікувальна справа та педіатрія»: розробка тестових завдань та аналіз результатів тестування: Методичний посібник/ І.Є. Булах, Г.В. Дзяк, В.М. Лехан та ін. - Д.: АРТ-ПРЕС, 2005. - 100 с.
2. Модернізація вищої освіти України в контексті Болонського процесу / В. Андрущенко // Освіта. - 2004. - №23. - С. 4-5.
3. Дистанційне навчання: мода чи потреба? / Г. Агатов // Освіта України. - 2003. - 4 квітня. - С.Ю
4. Європейська система забезпечення якості вищої освіти / А.Заго-родній // Вища школа. - 2006. - №4. - С. 15-22
5. Реформа вищої освіти України і Болонський процес / С. Ніколаєнко // Голос України. - 2007. - 8 червня. - С. 14.
6. Проблемно-орієнтована дискусія у підготовці лікарів-інтернів до ліцензійного іспиту «Крок 3» / О.М. Клігуненко, Д.М. Станін, Т.М. Станіна та ін. // Науково-методична конференція з міжнародною участю. Проблеми безперервного професійного розвитку лікарів та провізорів. - К., 2007. - С. 590-591.